

Το Νοσηλευτικό Τμήμα

Το νοσηλευτικό τμήμα

- Νοσηλευτικό τμήμα
- Θάλαμος νοσηλείας ασθενών
- Νοσοκομειακό κρεβάτι (τύποι- εξαρτήματα)

Νοσοκομεία

Ορισμός – Διαίρεση – Σκοποί

Νοσοκομεία καλούνται οι χώροι οι οποίοι είναι ειδικά διαρρυθμισμένοι, κατάλληλα εξοπλισμένοι και στελεχωμένοι με το απαραίτητο επιστημονικό, νοσηλευτικό, διοικητικό και λοιπό προσωπικό, όπου παρέχεται ιατρική και νοσηλευτική περίθαλψη.

Τα νοσοκομεία διακρίνονται σε:

- **Ιδιωτικά** και **Δημόσια**, ανάλογα με το φορέα στον οποίο ανήκουν.
- **Γενικά** και **Ειδικά**, ανάλογα με τις ειδικότητες που διαθέτουν.
- **Μικρά, μεσαία** και **μεγάλα**, ανάλογα με τον αριθμό των κλινών που διαθέτουν.
- Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (**Ν.Π.Δ.Δ**) και Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου (**Ν.Π.Ι.Δ**), ανάλογα με τη νομική τους μορφή.

Νοσοκομεία

Επιγραμματικά, οι σκοποί των νοσοκομείων είναι οι εξής:

- **Νοσηλεία** ασθενών.
- **Πρόληψη** μετάδοσης ασθενειών.
- Πρόληψη εμφάνισης νόσου.
- **Εκπαίδευση** φοιτητών, σπουδαστών και μαθητών των σχολών επαγγελματιών υγείας.
- **Έρευνα** και μελέτη επιστημών υγείας.

Οι προϋποθέσεις για την επίτευξη των σκοπών αυτών είναι:

- Η **επάρκεια** προσωπικού, υλικού και τεχνικών μέσων.
- Η καλή διοικητική **οργάνωση**, ο προγραμματισμός, ο συντονισμός και ο έλεγχος όλων των εργασιών στις τέσσερις κεντρικές υπηρεσίες (Διοικητική, Τεχνική, Νοσηλευτική, Ιατρική).
- Η συνεχιζόμενη **εκπαίδευση** εντός του νοσοκομείου και η δυνατότητα μετεκπαίδευσης του προσωπικού.
- Η **υγιεινή** του φυσικού χώρου.
- Η ηθική και υλική **ικανοποίηση** των εργαζομένων στο χώρο.

Φροντίδα Υγείας

- **ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ (Π.Φ.Υ.)**

Η Π.Φ.Υ. ασκείται κυρίως έξω από το περιβάλλον του νοσοκομείου, στα κέντρα υγείας της κοινότητας. Είναι η πρώτη επικοινωνία με το σύστημα υγείας και μεταφέρει τη φροντίδα υγείας, κοντά στον τόπο κατοικίας και εργασίας των ανθρώπων. Περιλαμβάνει εκτός από την αγωγή υγείας και την πρόληψη και νοσηλεία και αποκατάσταση που παρέχονται στο νοσοκομείο.

- **ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ (Δ.Φ.Υ.)**

Παρέχεται συνήθως στα εξωτερικά ιατρεία των νοσοκομείων, όπου γίνονται εργαστηριακές εξετάσεις, νοσηλείες και θεραπείες, δεν απαιτεί όμως εισαγωγή του ασθενούς στο νοσοκομείο.

- **ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΦΡΟΝΤΙΔΑ ΥΓΕΙΑΣ (Τ.Φ.Υ.)**

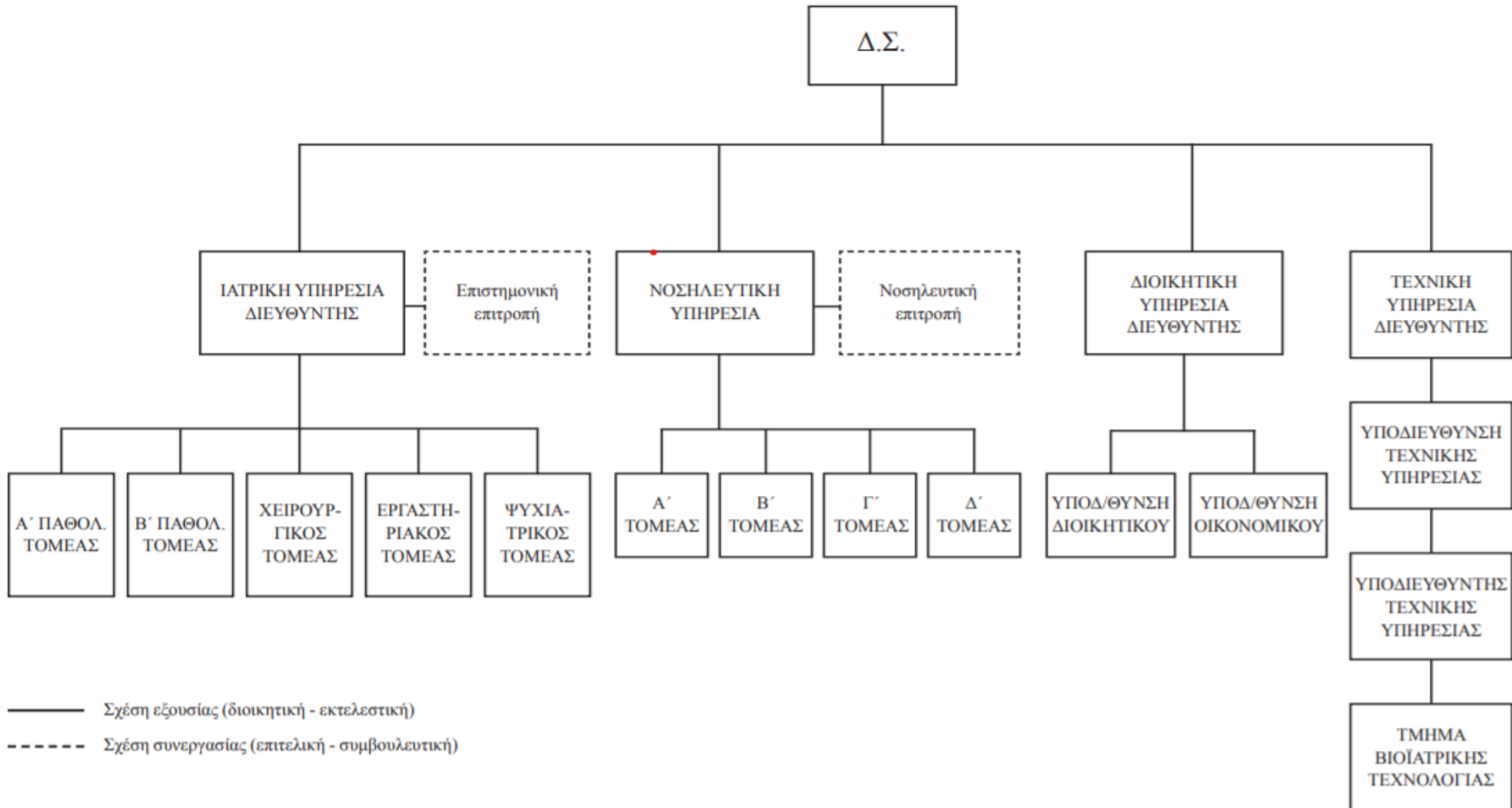
Δίδεται στα νοσοκομεία όπου υπάρχουν διάφορες ιατρικές ειδικότητες και μπορεί να αντιμετωπισθούν όλες οι περιπτώσεις.

Οι τρεις βαθμίδες συχνά εμπλέκονται.

Οργάνωση και Διοίκηση Νοσοκομείων

- Τα νοσοκομεία υπάγονται στο **Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας** και διοικούνται από **Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ)**, η σύνθεση του οποίου προβλέπεται από σχετικές νομοθετικές διατάξεις.
- Το **οργανόγραμμα** ενός κρατικού νοσοκομείου μπορεί να έχει την παρακάτω μορφή του σχήματος που παρατίθεται.

ΟΡΓΑΝΟΓΡΑΜΜΑ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ

Νοσηλευτικό Τμήμα

Εσωτερική Διαίρεση

- **Νοσηλευτικό τμήμα** είναι ο χώρος του νοσοκομείου, όπου νοσηλεύονται οι ασθενείς.
- Ο αριθμός των ασθενών είναι ανάλογος με τη χωρητικότητα του τμήματος και συνήθως, στα μεγάλα νοσοκομεία, ο αριθμός αυτός ανέρχεται στους **30 ως 50 ασθενείς**.
- Κάθε τμήμα παρέχει εξειδικευμένη φροντίδα, ανάλογα με τους νοσηλευόμενους ασθενείς. Σε παθολογικό τμήμα νοσηλεύονται ασθενείς με **παθολογικά προβλήματα**, σε χειρουργικό τμήμα νοσηλεύονται ασθενείς με **χειρουργικά προβλήματα**.
- Η εύρυθμη λειτουργία του εξαρτάται από την **οργάνωση** και **διοίκηση** της **νοσηλευτικής** και **ιατρικής** υπηρεσίας, από την καταλληλότητα των **χώρων**, την **επάρκεια** υλικών και προσωπικού και την καλή **συνεργασία**.

Σε ένα νοσηλευτικό τμήμα υπάρχουν οι παρακάτω χώροι:

- Δωμάτια ασθενών με ένα, δύο, τρία και περισσότερα κρεβάτια.
- Δωμάτιο προετοιμασίας της νοσηλείας ή Κέντρο νοσηλείας.
- Γραφείο προϊσταμένης νοσηλευτικού τμήματος.
- Γραφείο διευθυντού ιατρικής υπηρεσίας τμήματος.
- Γραφείο νοσηλευτών.
- Γραφείο γιατρών.
- **Κουζίνα**, όπου έρχεται η τροφή από τα μαγειρεία και ετοιμάζεται, για να σερβιρισθεί στους αρρώστους – στα σύγχρονα νοσοκομεία έχει καταργηθεί και εφαρμόζεται η κεντρική διανομή από τα μαγειρεία.
- Βοηθητικοί χώροι (αποθήκες, τουαλέτες).
- Αίθουσα αναμονής συνοδών και επισκεπτών των ασθενών.

© JAVIER LARREA

© JAVIER LARREA

www.agefotostock.com

www.agefotostock.com

www.agefotostock.com

B20-2479255

© JAVIER LARREA

www.agefotostock.com

www.agefotostock.com

www.agefotostock.com

B20-2479255

www.agefotostock.com

age
FOTOSTOCK

Δωμάτιο Ασθενούς – Επίπλωση Δωματίου

- Είναι ο χώρος διαμονής του ασθενούς κατά τη διάρκεια της νοσηλείας του στο νοσοκομείο.
- Στις μέρες μας καταβάλλονται προσπάθειες ο χώρος αυτός να είναι ευχάριστος και φιλικός προς τον άρρωστο, είτε με την κατάλληλη διακόσμηση, είτε με χρώματα, σε αντίθεση με το παρελθόν, όπου επικρατούσε το λευκό χρώμα.
- Ο αριθμός των κρεβατιών ποικίλλει και υπάρχουν δωμάτια με 3 ως 6 κρεβάτια και άλλα με 1 ως 2 κρεβάτια.

Απαραίτητες προϋποθέσεις που χαρακτηρίζουν την καταλληλότητα του περιβάλλοντος, θεωρούνται οι εξής:

- **Ευρύχωρο** δωμάτιο: πρέπει να υπάρχει απόσταση μεταξύ των κρεβατιών τουλάχιστον **0,5 m**, ώστε να ορίζεται επαρκώς ο **προσωπικός χώρος** του ασθενούς.
- **Ευάερο** και **ευήλιο** δωμάτιο.
- Να μην υπάρχουν κοντινές **πηγές θορύβου** (π.χ. αυτοκινητόδρομος).
- Να υπάρχει **ελεύθερος ορίζοντας** (π.χ. να μην υπάρχει απέναντι από το δωμάτιο πολυκατοικία).
- Το **χρώμα** των τοίχων να είναι **ανοιχτό** και να **ξεκουράζει** τον άρρωστο.
- Το **δάπεδο** να είναι κατασκευασμένο από υλικό που **καθαρίζεται** και **απολυμαίνεται** εύκολα.
- Να μην υπάρχουν **γωνίες** και **εσοχές** που καθαρίζονται δύσκολα.
- Να υπάρχει μια **λιτή** και **ευχάριστη διακόσμηση** στους τοίχους.
- Να μην υπάρχουν **περιττά έπιπλα**, παρά μόνο αυτά που μπορεί να χρησιμοποιήσει ο άρρωστος και ένας συνοδός του.
- Να υπάρχει **ντουλάπα** και **τουαλέτα** για το κάθε δωμάτιο.

Συγκεκριμένα, η επίπλωση του δωματίου πρέπει να αποτελείται από:

- Το **κρεβάτι** του ασθενούς (απλό, σύνθετο, περιστρεφόμενο, πολύσπαστο, ορθοπεδικό, αντίρροπο).
- Το **κομοδίνο** του ασθενούς, στο οποίο πλέον είναι ενσωματωμένο και το τραπεζίδιο φαγητού.
- Τα **καθίσματα**
- Το **παραβάν**
- Κεντρικές **υποδοχές οξυγόνου–κενού αέρα** για το κάθε κρεβάτι.
- **Κεντρικός και ατομικός φωτισμός**, όπως, επίσης, **ατομικό σύστημα ειδοποίησης**.
- Ενσωματωμένη **βάση** στον τοίχο για **τηλεόραση**.
- **Θερμόμετρο** τοίχου, **καλάθι** αχρήστων.
- **Κουρτίνες ή περσίδες** για τα παράθυρα.
- Η **καθαριότητα** και **απολύμανση** των υλικών κατασκευής των **επίπλων**, εκτός από την αισθητική, είναι βασικός παράγοντας για την επιλογή τους.

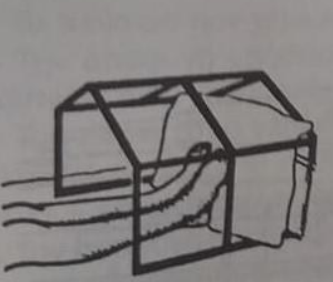
Εξαρτήματα κρεβατιού – Ιματισμός

Υλικά και εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται για την καλύτερη νοσηλεία και ανάπαυση του ασθενούς είναι τα παρακάτω:

- **Ερεισίνωτο** που ρυθμίζει το ύψος της πλάτης του ασθενούς στις διάφορες θέσεις (ημι-fowler, fowler κ.λπ.).
- **Στεφάνη**, για να υποβαστάζει τα κλινοσκεπάσματα, όταν δεν πρέπει να έρχονται σε επαφή με το σώμα του αρρώστου.
- **Προφυλακτικά** κάγκελα που ενσωματώνονται στο κρεβάτι για αποφυγή πτώσεων του αρρώστου.
- **Κύβοι** για να ανασηκώνεται το κρεβάτι, όταν δεν έχει ανάλογο μηχανισμό ανύψωσης.
- **Αεροθάλαμος** για προστασία από τις κατακλίσεις.
- **Θερμοφόρα, παγοκύστη.**
- **Στρώματα** διαφόρων ειδών (από βαμβάκι, κοκοφοίνικα, μαλλί, αφρολέξ, με εναλλασσόμενη πίεση αέρα ή νερό για ειδικές περιπτώσεις).

Εικ. 12. Α, Β. Θάση Fowler

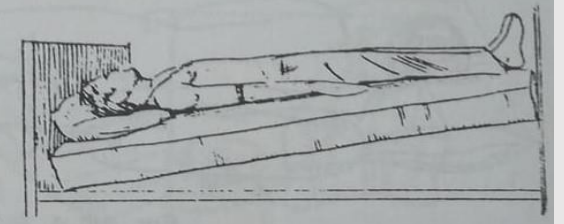
Εικ. 13. Μαξιλάρι για υποπόδιο και στεφάνη

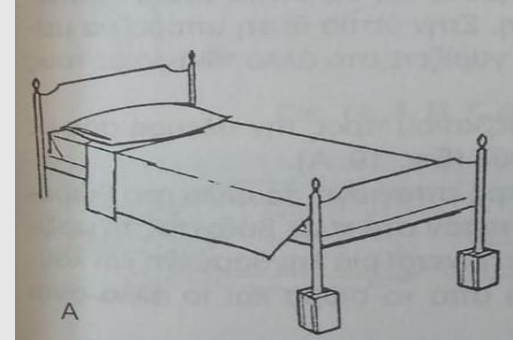
Εικ. 14. Κακή θέση: 1, 2. Κεφαλή, θώρακας σε κάμψη-παρεμπόδιση αναπνοής 3. Υπέρεκταση ποδιών-πιθανή παραμόρφωση

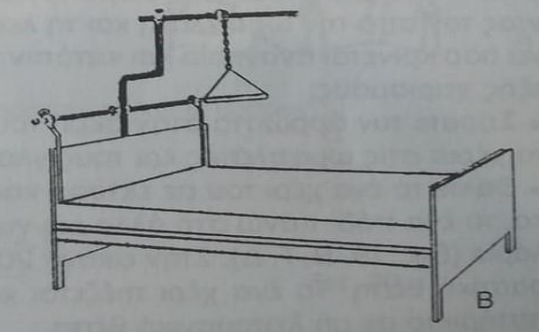
Εικ. 15

Εικ. 16

Α

Β

Εικ. 17. Α. Κύβοι στα κάτω πόδια του κρεβατιού Β. Κρεβάτι με χειρολαβή για υποστήριξη - αλλαγή θέσης ή έγερση

Εξαρτήματα κρεβατιού – Ιματισμός

- **Ιματισμός κρεβατιού:** μαξιλάρια, κουβέρτες μάλλινες, σεντόνια, ημισέντονα, αδιάβροχα, κάλυμμα κρεβατιού, μαξιλαροθήκες, στρωματοθήκες.
 - Τα μαξιλάρια πρέπει να είναι **μαλακά, αναπαυτικά** και να διατηρούνται **καθαρά**. Υπάρχουν ειδικά **καλύμματα-θήκες**, που πλένονται εύκολα και προστατεύουν το υλικό κατασκευής, πάνω από τις οποίες τοποθετούνται οι μαξιλαροθήκες ή έτοιμα αδιάβροχα και πλενόμενα μαξιλάρια. **Λινό ή βαμβακερό** ύφασμα χρησιμοποιείται για τις μαξιλαροθήκες οι οποίες πρέπει να είναι κατά **1/3 πλατύτερες** από το μαξιλάρι, ώστε αυτό να διατηρείται δροσερό και **ν' αερίζεται** εύκολα.
 - Οι μάλλινες κουβέρτες πρέπει να είναι **ελαφρές, ζεστές και μεγάλες**, να διατηρούνται καθαρές, γιατί το κόστος αλλαγής είναι μεγάλο και κατά τη θερινή περίοδο πρέπει ν' αποθηκεύονται. Προστατεύονται με τη χρήση του καλύμματος του κρεβατιού, το οποίο μπορεί να είναι λινό ή βαμβακερό και πρέπει να αλλάζει με την έξοδο του ασθενούς.
 - Τα σεντόνια πρέπει να είναι **0,5 m μεγαλύτερα** από το μήκος και το πλάτος του στρώματος, κατασκευασμένα από **λινό ή βαμβακερό** ύφασμα. Πρέπει ν' αλλάζουν καθημερινά. Το ημισέντονο και το αδιάβροχο χρησιμοποιούνται, για να προστατεύονται τα σεντόνια και το στρώμα από διάφορες εκκρίσεις του ασθενούς, το δε ημισέντονο, κατασκευασμένο από το ίδιο ύφασμα με τα σεντόνια, μπορεί ν' αλλάζει περισσότερες από μία φορά την ημέρα.

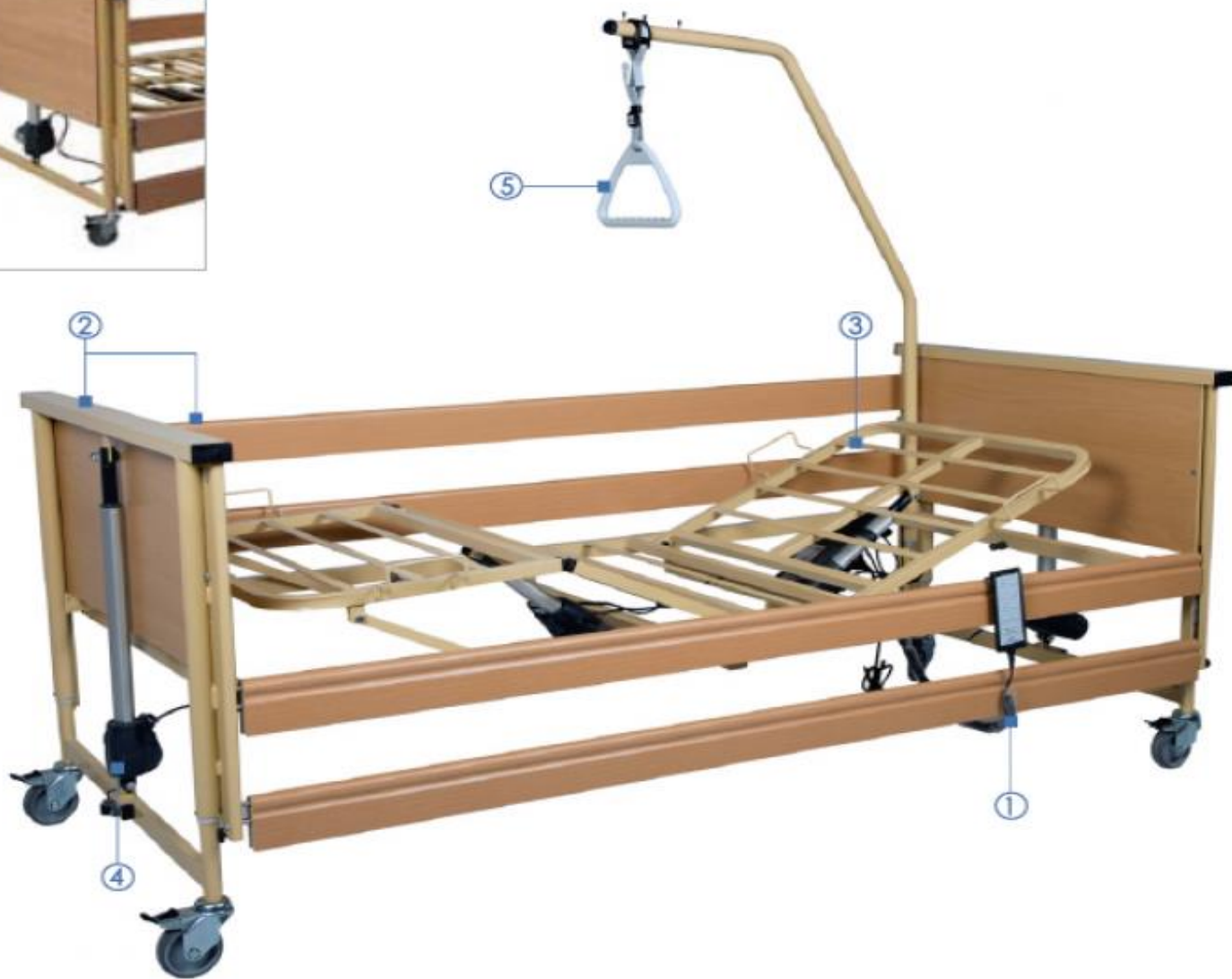
Εξαρτήματα κρεβατιού – Ιματισμός

- Οι **στρωματοθήκες** χρησιμοποιούνται για την προστασία του στρώματος, είναι από αδιάβροχο ύφασμα και αλλάζονται κάθε φορά που λερώνονται και πάντα κατά την έξοδο του ασθενούς, εκτός αν το στρώμα είναι αδιάβροχο.
- Ο **ιματισμός**, γενικότερα, πρέπει να αντικαθίσταται κάθε φορά που παρατηρούνται φθορές και να ενισχύεται με νέες παραλαβές, ώστε να υπάρχει πάντα επάρκεια για την κάλυψη των αναγκών.
- Ιδιαιτερότητα παρουσιάζει το κρεβάτι του αρρώστου σε **ΜΕΘ**, λόγω αυξημένων αναγκών νοσηλευτικής φροντίδας. Η τεχνολογική πρόοδος συνέβαλε, ώστε οι ανάγκες αυτές να καλύπτονται κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο.

πλαϊνά προσθαιρούμενα
τύπου AVIO 1.10 m.

1. μηχανισμός από δύο μανιβέλες
2. ξύλινα πάνελ μετώπων
3. προστατευτικά πλαϊνά με ελατήρια και γάντζους
4. ρόδες με φρένο 100x23 mm

1. χειριστήριο ασθενή
2. μετώπες και προστατευτικά πλαϊνά σε απόχρωση οξυιάς
3. πολύσπαστο μεταλλικό πλαίσιο με μεταλλικούς πήχεις
4. μοτέρ λίπακ
5. αναρτήρας έλξης

Αναρτήρας για το κρεβάτι νοσηλείας

Στατώ ορού τροχήλατο με πλαστική βάση και 4 θέσεις ανάρτησης. Το ύψος είναι ρυθμιζόμενο από 120 έως 187 cm.

2 σε 1

Max. 8 Kg.

Max. 16 Kg.

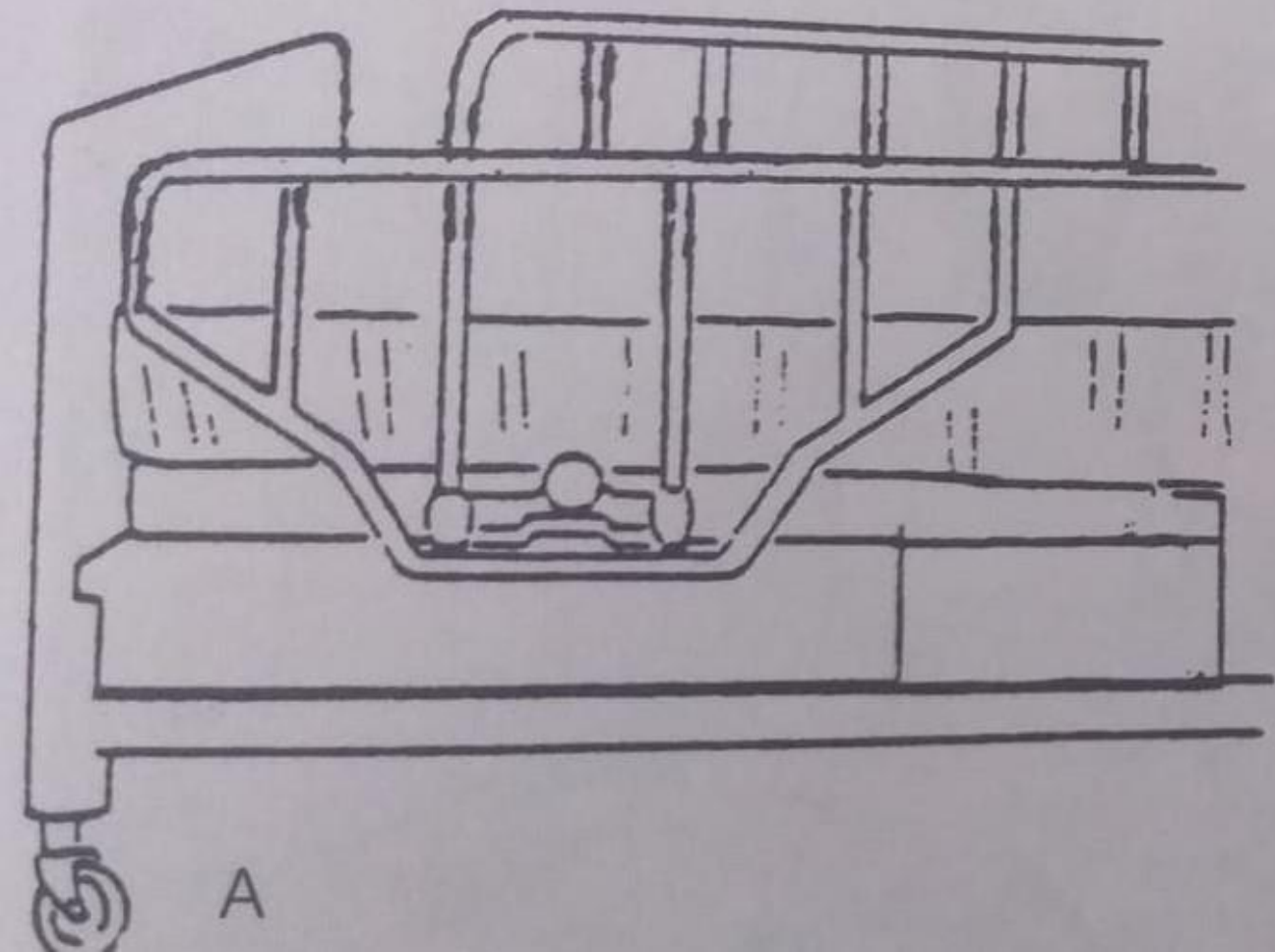
www.superortho.gr

Μαξιλάρι σφήνα για κρεβάτι

Μαξιλάρι ανύψωσης πλάτης για κλινήρεις ασθενείς. Διευκολύνει την αναπνευστική λειτουργία του ασθενούς και την καθημερινότητά του.

Βασικές Αρχές Νοσηλείας

Η φροντίδα όλων των υλικών και η διατήρηση καθαρού περιβάλλοντος συμβάλλουν στην καλύτερη προσαρμογή των ασθενών στο χώρο του νοσοκομείου.

Οι βασικές αρχές νοσηλείας έχουν ανθρωποκεντρικό χαρακτήρα και είναι οι εξής:

1. Διατήρηση της **φυσιολογικής λειτουργίας** του οργανισμού. **Προαγωγή της υγείας.**
2. **Σχεδιασμός, οργάνωση και προγραμματισμός** νοσηλευτικής φροντίδας.
3. Προστασία ασθενών από ενδονοσοκομειακές **λοιμώξεις** και **ατυχήματα.**
4. **Σεβασμός** στην προσωπικότητα και την ατομικότητα του κάθε αρρώστου, με τη δημιουργία **κλίματος εμπιστοσύνης** και **εχεμύθειας.**

Ερωτήσεις

1. Ποια είναι τα εξαρτήματα του κρεβατιού και τι εξυπηρετεί το καθένα από αυτά;

Υλικά και εξαρτήματα που χρησιμοποιούνται για την καλύτερη νοσηλεία και ανάπαυση του ασθενούς είναι τα παρακάτω:

- **Ερεισίνωτο** που ρυθμίζει το ύψος της πλάτης του ασθενούς στις διάφορες θέσεις (ημι-fowler, fowler κ.λπ.).
- **Στεφάνη**, για να υποβαστάζει τα κλινοσκεπάσματα, όταν δεν πρέπει να έρχονται σε επαφή με το σώμα του αρρώστου.
- **Προφυλακτικά** κάγκελα που ενσωματώνονται στο κρεβάτι για αποφυγή πτώσεων του αρρώστου.
- **Κύβοι** για να ανασηκώνεται το κρεβάτι, όταν δεν έχει ανάλογο μηχανισμό ανύψωσης.
- **Αεροθάλαμος** για προστασία από τις κατακλίσεις.
- **Θερμοφόρα, παγοκύστη.**
- **Στρώματα** διαφόρων ειδών (από βαμβάκι, κοκοφοίνικα, μαλλί, αφρολέξ, με εναλλασσόμενη πίεση αέρα ή νερό για ειδικές περιπτώσεις).

Ερωτήσεις

13. Ποια είναι η επίπλωση ενός νοσοκομειακού δωματίου;

- Το **κρεβάτι** του ασθενούς (απλό, σύνθετο, περιστρεφόμενο, πολύσπαστο, ορθοπεδικό, αντίρροπο).
- Το **κομοδίνο** του ασθενούς, στο οποίο πλέον είναι ενσωματωμένο και το τραπεζίδιο φαγητού.
- Τα **καθίσματα**
- Το **παραβάν**
- Κεντρικές **υποδοχές οξυγόνου–κενού αέρα** για το κάθε κρεβάτι.
- **Κεντρικός και ατομικός φωτισμός**, όπως, επίσης, **ατομικό σύστημα ειδοποίησης**.
- Ενσωματωμένη **βάση** στον τοίχο για **τηλεόραση**.
- **Θερμόμετρο** τοίχου, **καλάθι** αχρήστων.
- **Κουρτίνες ή περσίδες** για τα παράθυρα.
- Η **καθαριότητα** και **απολύμανση** των υλικών κατασκευής των **επίπλων**, εκτός από την αισθητική, είναι βασικός παράγοντας για την επιλογή τους.

Ερωτήσεις

15. Αναφέρατε τους λόγους για τους οποίους εφαρμόζεται ένα περιοριστικό ή προστατευτικό μέτρο σε κάποιο ασθενή.

1. Η ασφάλεια του ασθενούς και η πρόληψη της πτώσεώς του.
2. Η βοήθεια του ασθενούς να στηριχθεί στο γύρισμα να ανασηκωθεί ή να υποστηριχθεί για περιορισμένες κινήσεις στο κρεβάτι.

Οι προφυλακτήρες είναι εξάρτημα του κρεβατιού και περιοριστικό μέτρο. Προσαρμόζονται στο κρεβάτι με κάποιο μηχανισμό με τον οποίο μπορούν να ανεβούν, να κατεβούν ή και να αφαιρεθούν. Τοποθετούνται προσωρινά ή μόνιμα ανάλογα με τις ανάγκες, σε αρρώστους διεγερτικούς, συγχυτικούς, κωματώδεις καταστάσεις, υπερηλικες, άτομα με σημαντική μείωση όρασης και ακοής, με αναπηρίες που δημιουργούν πρόβλημα μετακίνησης ή σε αδυναμία χρησιμοποίησης του κουδουνιού.

Ερωτήσεις

18. Αναφέρατε τους γενικούς κανόνες που αφορούν τον περιορισμό του ασθενούς.

(Άλλο ασφαλιστικό ή περιοριστικό μέτρο είναι η χρήση ταινιών. Κυρίως εφαρμόζεται σε πολύ ανήσυχους ασθενείς με σκοπό την πρόληψη πτώσεως ή πρόκληση βλάβης.)

Στις περιπτώσεις αυτές ενεργείστε όπως παρακάτω:

1. Εξηγείστε στους οικείους το σκοπό της εφαρμογής τους, καθώς μπορεί να τους προκαλέσει φόβο και ανησυχία.
2. Καλύψτε τον καρπό με διπλωμένο τετράγωνο ή κομμάτι αφρολέξ.
3. Ετοιμάστε και περάστε τις ταινίες στα χέρια του ασθενούς και στερεώστε τα άκρα τους στο κρεβάτι, έτσι ώστε να μην φτάνει να τα λύσει.
4. Να μην σφίγγεται η ταινία γιατί θα παρεμποδίσετε την κυκλοφορία του αίματος.
5. Σταματήστε τον περιορισμό το συντομότερο, όταν περάσει η ανάγκη χρήσεώς τους.

Άλλος τρόπος περιορισμού είναι η χρήση τεμαχίου δικτυωτού σωληνοειδούς ελαστικού επιδέσμου, που στερεώνεται στον καρπό του χεριού με λευκοπλάστ και το άλλο άκρο στερεώνεται στο κρεβάτι, όπως οι ταινίες.